

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ทางเลือกของเมืองเชียงใหม่ในอนาคต : ทิศนะของบุคคลชั้นนำเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน ระวีวงศ์ วงศ์ปราชญ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนนัน อนุมานราชธน กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องทางเลือกของเมืองเชียงใหม่ในอนาคต : ทิศนะของบุคคลชั้นนำเชียงใหม่ เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) และใช้เทคนิควิธีการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) คือการสัมภาษณ์เชิงมนุษย์วิทยาตามแนวทางใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมุ่มกว้างเกี่ยวกับทางเลือกของเมืองเชียงใหม่ในอนาคตโดยสร้างภาพในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า รวม 3 ภาพด้วยกันคือภาพอนาคตในแง่ดี ภาพอนาคตในแง่ร้าย และภาพอนาคตในแง่ที่เป็นไปได้มากที่สุดในการศึกษาเรื่องนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่มรวม 32 รายคือ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มนักธุรกิจ และบุคคลที่มีชื่อเสียงทั่วไป และกลุ่มอนุรักษ์ หัวข้อการสัมภาษณ์ประกอบด้วย 12 หัวข้อที่เกี่ยวกับเมืองเชียงใหม่ในด้านประชากร การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การจราจร การท่องเที่ยว สื่อมวลชน การศึกษา พุทธศาสนาและความเชื่ออื่น ๆ เทคโนโลยีใหม่ และเอกลักษณ์ของเมือง หลังจากสัมภาษณ์แล้วได้นำข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อสรุปถึงทางเลือกของเมืองเชียงใหม่ในอนาคตในภาพรวมที่เป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงทิศนะของบุคคลชั้นนำของเมืองเชียงใหม่เกี่ยวกับทางเลือกในอนาคตของเมืองเชียงใหม่ว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์

ถึงผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเมืองเชียงใหม่ เพื่อเสนอทางเลือกและเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาเมืองเชียงใหม่ได้อย่างถูกต้อง และเพื่อเป็นการนำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการวิจัยเชิงอนาคตที่ชื่อว่า EFR นำมาใช้ให้แพร่หลายในวงการวิชาการของไทยต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้ภาพรวมอนาคตในแง่ที่เป็นไปได้มากที่สุดของเมืองเชียงใหม่อีก 20 ปีข้างหน้า ดังนี้

ประชากรในเมืองเชียงใหม่จะยังคงมีจำนวนที่เหมาะสมไม่มากจนเกินไป ประชาชนจะมีการศึกษาสูงขึ้นแต่คุณภาพของชีวิตจะลดลงเพราะผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม ในด้านการเมืองการปกครอง การปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระมากขึ้นประชาชนจะมีความตื่นตัวมากขึ้นจะเริ่มมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่มีความพร้อมอย่างน้อยเชียงใหม่ก็จะเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความพร้อม รูปแบบการปกครองเมืองจะเปลี่ยนเป็นรูปแบบการปกครองมหานคร หรือหากยังเป็นเทศบาล ก็จะมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ในด้านเศรษฐกิจ เชียงใหม่จะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคเหนือและของอนุภูมิภาค การท่องเที่ยวยังเป็นที่มาอันสำคัญของรายได้และเป็นตัวกระตุ้นทางเศรษฐกิจเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต แต่จะมีปัญหาเกิดขึ้นตามมานั้นคือ แรงงานจากต่างชาติ โดยเฉพาะจากพม่า ลาว กัมพูชา และจีน จะเข้ามาทำงานในเมืองเชียงใหม่มากขึ้น ซึ่งทางการจะมีมาตรการที่ควบคุมแรงงานเหล่านี้ได้ เมื่อเมืองพัฒนาเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้นเพียงใด สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่จะมีมากขึ้น ปัญหาที่จะมีผลกระทบต่อคนเชียงใหม่ในอนาคตโดยตรงคือ ปัญหาการจราจร เช่นที่เกิดใน กรุงเทพมหานคร แต่คาดว่าถึงเวลานั้นจะมีการนำระบบขนส่งมวลชน เช่น รถไฟลอยฟ้า หรือรถใต้ดินมาใช้แน่นอน รวมทั้งจะมีการสร้างทางต่างระดับบริเวณทางแยกหรือทางร่วม

วัฒนธรรมประเพณีของเชียงใหม่และของล้านนายังคงเป็นแรงดึงดูดที่สำคัญของนักท่องเที่ยวที่มาเชียงใหม่ แต่ภาพอีกด้านหนึ่งที่ตามมาจากการท่องเที่ยวคือ ผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ปัญหาอาชญากรรม โสเภณี และการแพร่

ระบาดของโรคเอดส์ เป็นต้น ผู้ให้สัมภาษณ์คาดการณ์อนาคตว่าการท่องเที่ยวจะไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีของเชียงใหม่มากนัก เพราะในอนาคตความพยายามในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของเชียงใหม่และล้านนายังคงมีอยู่ ในภาพรวมเชียงใหม่จะยังคงสามารถรักษาเอกลักษณ์ของเชียงใหม่ไว้ได้เหมือนเช่นที่เชียงใหม่กำลังจะฉลองครบรอบ 700 ปี ของการสร้างเมืองในปี พ.ศ.2539 นี้ สถาปัตยกรรมอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดของเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ.2554 มีแนวโน้มไปในทางที่ดี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis title : Alternative Futures for Chiang Mai City:
A Perspective of Chiang Mai Elites

Author : Mr. Raweewong Wongprach

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. M.L. Bhansoon Ladavalaya	Chairman
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
Assist. Prof. Dr. Tarun Anumanrajadhon	Member

ABSTRACT

The thesis entitled, "Alternative Futures for Chiang Mai City: A Perspective of Chiang Mai Elites," is a qualitative analysis employing an Ethnographic Futures Research (EFR) technique. It is an anthropological study in order to obtain qualitative data related to alternative futures for Chiang Mai. It is based on configuration of three scenarios: optimistic, pessimistic, and the most probable. In this study, the purposive sampling was made of 32 persons, who were divided into 5 groups, that is, government officials, scholars, politicians, businessmen and elites, and conservationists. An interview covered 12 domains related to Chiang Mai in terms of population, administration, economy, society, environment, traffic, tourism, mass media, education, Buddhism and other beliefs, new technology and city identity. Once interviews had been held with targeted cohorts, data were analyzed in order to find out the most probable alternative futures for Chiang Mai. It is designed to know opinions of the elites in Chiang Mai with regard to alternative futures for their city. In addition, this study is aimed at finding social and cultural consequences that might happen in the future because of Chiang Mai's drastic growth. It is hoped that the results of this research will give some alternatives and suggestions to government agencies in making an appropriate plan for Chiang Mai development. It is

purported to present qualitative and Ethnographic approach for implementation in Thailand's academic circle.

The findings resulted from data analysis can be presented in the conglomerate most probable scenario for Chiang Mai City in the next 20 years or in the year 2011 as follows:

By the horizon date, Chiang Mai will not be much overpopulated. The people will have more education, but their quality of life will decrease due to environment change. As regards politics and administration, local administration will gradually become more independent. Citizens will have more political consciousness; an election of the governor will be introduced to the most suitable provinces. At least, Chiang Mai will be one of them. Chiang Mai Municipality government will change to metropolitan administration. If the government of Chiang Mai city is still in the form of municipality, its mayor will be directly elected. Economically speaking, Chiang Mai will remain to be the economic center of the north and subregion. Tourism will also be an important source of income and economic stimulant as in the past. But it will pose a new problem, that is, foreign labor, especially from Myanmar, Laos, Cambodia, and China will illegally migrate to Chiang Mai for jobs. However, it is a controllable issue. The more Chiang Mai is economically developed, the more it will face the problem of environment. Traffic congestion will be a serious problem for Chiang Mai people as in Bangkok. But it is optimistically anticipated that mass transportation such as monorails or subways will be introduced, including overpass at intersections.

The cultural features of Chiang Mai, or Lan Na as a whole, will function as an important pull factor for tourists to come to Chiang Mai. But its undesirable consequences will follow: local culture will be affected, crimes, prostitutes, and HIV AIDS epidemics, etc. will increase. The scenarists anticipated that tourism will not substantially affect Chiang Mai culture because there will be an attempt by the government to conserve indigenous cultures. In general, Chiang Mai is expected to retain much of its identity as it is going to commemorate the 700th anniversary of its founding in 1996. Conclusively, the most conglomerate probable alternative futures for Chiang Mai in the year 2011 will be rather optimistic.